

Життєвий шлях та наукова діяльність професора Станіслава Васильовича Кагадія

Станіслав Васильович Кагадій – відомий вчений у галузі теоретичної механіки та опору матеріалів. Його ім'я добре відоме широкому загалу дослідників у галузі механіки як в Україні, так і за її межами, в освітянському середовищі.

Станіслав Васильович Кагадій народився 12 жовтня 1937 р. в селі Карла Маркса Бердянського району Запорізької області в сім'ї вчителя. Після закінчення Миколаївської середньої школи (1955 р.) працював на посаді дизеліста Троїцької геолого-розвідницької партії. Потім була служба в рядах Радянської армії, спочатку курсантом школи авіаційної механіки, згодом, командиром відділення авіаційної механіки.

У 1964 році закінчив механіко-математичний факультет Дніпропетровського державного університету і розпочав свою наукову та педагогічну діяльність у Дніпропетровському сільськогосподарському інституті, нині Дніпровському державному аграрно-економічному університеті (ДСГІ-ДДАУ-ДДАЕУ) на кафедрі теоретичної механіки та опору матеріалів, де пройшов шлях від асистента до професора, завідувача кафедри, проректора з навчальної роботи.

Науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук Станіслав Васильович отримав у 1968 році, дослідивши тему «О слабо нелинейных колебаниях и устойчивости свободного стержня». У 1970 році Рішенням ВАК Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР затверджений у вченому званні доцента кафедри опору матеріалів і теоретичної механіки, у 1990 р. за вагомі досягнення у навчально-науковій та виховній роботі, високий рівень наукових досліджень рішенням Державного Комітету СРСР з народної освіти С. В. Кагадію присвоєно вчене звання професора кафедри теоретичної механіки та опору матеріалів.

Станіслав Васильович зробив вагомий вклад в розбудову університету, надання йому четвертого рівня акредитації, створення нових факультетів і спеціальностей. Понад 25 років (1976–2001 рр.) він обіймав посаду проректора з навчальної роботи Дніпропетровського сільськогосподарського інституту – Дніпропетровського державного аграрного університету. За цей період було відкрито три нових факультети: зооінженерний, гідромеліоративний, ветеринарний, створено 15 кафедр, відкриваються нові спеціальності та спеціалізації, філії спеціальних кафедр на підприємствах, вдвічі зросла кількість студентів та викладачів, було поліпшено навчально-виховну роботу, що сприяло рівню підготовки спеціалістів, ефективності науково-дослідної роботи, значно зміцніла навчально-матеріальна база. Було сформовано навчально-науковий комплекс, де практичне навчання студентів здійснювалося в умовах безпосередньої реалізації інтенсивної технології і передової організації виробництва, а навчальний процес, яким опікувався Станіслав Васильович, будувався на глибокій інтеграції освіти, виробництва і науки у відповідності загальноєвропейських стандартів освіти.

Було запроваджено практику вивчення реальної необхідності в кадрах, посилилась увага до творчих підходів у навчанні, до індивідуальної і самостійної роботи студентів, зростає кількість дисциплін, що вивчаються за вибором студентів. Дедалі більшого поширення набуває впровадження інноваційних форм і методів навчання, контролю знань студентів, використання комп'ютерних технологій, дистанційного навчання. У навчальному закладі успішно функціонує система багаторівневого моніторингу якості навчального процесу.

З 2002 року по 2006 рік Станіслав Васильович успішно очолював кафедру теоретичної механіки та опору матеріалів Дніпропетровського ДАУ, яка здійснювала підготовку студентів 6 спеціальностей з таких фундаментальних дисциплін як: «Теоретична механіка», «Опір матеріалів», «Механіка матеріалів і конструкцій», «Будівельна механіка»,

«Прикладна механіка», «Технічна механіка», «Теорія механізмів і машин», а наукові дослідження за комплексною темою кафедри «Статистична та динамічна міцність елементів конструкцій та деталей машин сільськогосподарського призначення» підтверджувалася заключенням договорів з великими машинобудівними підприємствами України такими, як «Південмаш», Дніпропетровський комбайновий завод та науково-дослідними інститутами. З 2007 року Станіслав Васильович професор кафедри теоретичної механіки та опору матеріалів університету.

Професор Кагадій С. В. учень відомого вченого, доктора фізико-математичних наук професора Київського національного університету імені Тараса Шевченка. О. О. Горошко, чий наукові праці з динамічної теорії пружності, механіки композитних матеріалів, гіроскопічних систем, віброзахисту, аналітичної механіки спадкових систем переведені та видані за кордоном.

Станіслав Васильович фахівець високого професійного гатунку. У коло його наукових інтересів входили проблеми з вивчення динаміки, міцності та стійкості елементів конструкцій, зокрема, аналізу нелінійних коливань стержнів і пружних ниток (канатів), які є основними несучими елементами багатьох машин, споруд та інженерних конструкцій. Результати його наукових досліджень мають як теоретичне так і практичне значення.

Станіслав Васильович був талановитим педагогом і свої лекції з опору матеріалів, будівельної механіки, механіки матеріалів і конструкцій завжди викладав на високому науково-методичному рівні. Навчальний процес він завжди проводив з використанням новітніх досягнень науки і практики, результатів власних наукових досліджень, постійно і успішно працював над удосконаленням методики викладання дисциплін. Як педагог, завжди активно відшукував сучасні форми і методи навчання студентів. Тому лекції Станіслава Васильовича студенти сприймали з великою зацікавленістю та інтересом.

Насичена була і наукова діяльність Станіслава Васильовича. Він є автором понад 80 наукових робіт, серед яких 8 навчальних посібників. Має два авторських свідоцтва на винаходи. Основні з публікацій (у співавторстві) : «**Расчет** на прочность и жесткость простейших стержневых конструкций» (1984р.), «**Будівельна** механіка найпростіших стержньових систем : навч. посіб», (2005р.), «**Статистично** невизначувані рами» (2007 р.), «**Основи** механіки матеріалів і конструкцій» (2011 р.), «**Основи** теорії коливань в інженерній справі та втомна міцність» (2015 р.).

Високий професіоналізм, досвід дослідницької роботи та багаторічне ефективне управління навчальним процесом в університеті, широке визнання у науковому та практичному середовищі – це те підгрунття, що давало підстави багаторазово залучати С. В. Кагадія до роботи в експертних комісіях, спеціалізованих радах із захисту дисертацій, до розробки основних положень державної політики в галузі освіти.

С. В. Кагадій – енергійний, мудрий, талановитий керівник завжди знаходив час для підтримки наукової бібліотеки університету у вирішенні нагальних питань забезпечення студентів навчальною літературою, організації самостійної роботи студентів у бібліотеці, створення комфортних умов у читальних залах, проведення різноманітних заходів та просвітницької діяльності бібліотеки серед молоді.

Вагомий внесок професора С. В. Кагадія у розвиток науки та освіти відзначено державними нагородами. У 1983 році він був нагороджений Міністерством вищої і середньої освіти СРСР за багаторічну науково-педагогічну діяльність з підготовки висококваліфікованих фахівців в галузі вищої освіти нагрудним знаком «За отличные успехи в работе».

Професор С. В. Кагадій – Заслужений працівник народної освіти України (1992 р.), Відмінник народної освіти України (1997 р.), нагороджений Знаком Пошани Міністерства агропромислового комплексу України (2001 р.), Грамотою Кабінету Міністрів України (2002 р.).

Його багатий внутрішній світ, скромність, доброзичливість, висока працелюбність, правдивість і чесність, його готовність прийти на допомогу завжди викликали повагу серед викладачів, співробітників та студентів університету. Станіславу Васильовичу були притаманні у повсякденному житті риси дослідника і практика, що органічно поєднувалися з шановним і чуйним ставленням до людей. У характері Станіслава Васильовича органічно поєдналися риси вченого, педагога, керівника та надійного колеги. Він користувався заслуженим авторитетом у наукових колах, його поважали освітяни, студенти, виробничники-практики.

На 80-му році життя 4 березня 2017 року зупинилося серце великого вчителя, Станіслава Васильовича Кагадія, світлої, добропорядної людини, до кінця відданого справі розбудови університету. У пам'яті друзів, колег та учнів Станіслав Васильович залишився взірцем авторитетного вченого, талановитого педагога, глибоко інтелігентної, шляхетної, творчої Людини.

*Братчик А. Г., директор наукової бібліотеки
Дніпровського ДАЕУ*